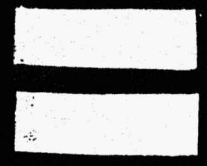

TTT
OLIMPIA
AJAKIRI

TARTU TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ÕPILAS- PERE HÄALEKANDJA

Nr. 4

1. November 1930.

III aastakäik.

Väljaandja: Tartu tütarlaste gümnaasium. Pea- ja vastutav toimetaja: Aug. Raud; abi: E. Jaska. Tegev toimetaja: A. Hurt. Toimetuse liikmed: T. Linde, E. Madrats, L. Raba, M. Suits, V. Taadler. Talituse juhataja: V. Käppa. — Kaastööd võtavad vastu toimetuse liikmed igal ajal. — „T. T. G.“ ilmub iga kuu 1. ja 15. päeval, välja arvatud õppetöö vaheajad. Tellimishind: aastatellijale 20 senti number, üksiknumbrite tellijale à 25 senti.

Vergilius'e 2000-aastase sünnipäeva puhul.

Kui rääkida euroopa kultuurist ja selle arengust ja seda jälgida vastavate algallikate suunas, siis jõuame välja vanasse Kreekasse, Väike-Aasiasse, Homeros'e eepose aegadesse. Kandudes Euroopa mandrile, saavutab see kultuur eeskätt hiilgepunkti Ateenas V sajandil e. Kr. — nn. Perikles'e ajajärgul, levides siit üle tookordse haritud maailma, tänu Makedoonia valitsusele ja Aleksander Suure järeltulijatele. Lõppeks saadab korda suurima: kui Kreekamaa heidetakse a. 146 e. Kr. Rooma võimu alla, heidab alistatud kreeka kultuur oma võitja enese alla. Algab kreeka teaduse ja kunsti sisserändamine Rooma ja roomlaste poolt selle vastuvõtmine ja sellesse süvenemine. Alul on kreeka kultuuri vastuvõtt pealiskaudne, toimub kreeka teoste süvenemata tõlkimine või järeleaimamine; ajajooksul areneb aga kreeka kultuuri omandamine põhjalikkuse suunas. Mis puutub kirjandusesse, siis on kõige enam süvenenud kreeka eeskujudesse Augustus'e ajastu kirjanikud, esijoones Vergilius ja Horatius, kellest esimene vallutas eepose ala, teine esimesena tõi Rooma pinnale kreeka lüürika.

Sellega saab arusaadavaks Vergilius'e suur tähtsus, pealegi veel, et ta oli suurimaid rooma poeete ja klassikuid sõna tõsisel mõttes. Kui praegu, Vergilius'e 2000-aastasel sünnipäeval, iga rahvas uhke on selle peale, kuipalju klassikute, esijoones Vergilius'e mõju esineb nende kirjanduses, siis see ainult tõstab Vergilius'e kui poeedi tähtsust, kelle mõjuga üheskoos kreeka eepos enesele teed murdis euroopa kirjandusesse.

Publius Vergilius Maro sündis 15. oktoob-

ril a. 70 e. Kr. Andese kogukonnas, tol ajal vähetähtsa provintsilinna Mantua territooriumil, jõuka päristaluniku pojana. Tema isa, varemalt käsitöeline, oli omandanud jõukuse, abielles oma leivaandja tütre Magia Polla'ga, kelle kohta puuduvad lähemad andmed. Pole kindel, kas olid Vergilius'el juba sündides rooma kodanikuõigused või saavutas kogu perekond need Caesar'i poolt täiskodanikuseisuse laiendamise korral Tsisalpiina provintsis. Niisamuti on teadmata Vergilius'e tõuline päritolu. On arvamisi, et ta on põlvnenud etruskidest; teised väidavad, et ta on olnud kelt; räägitakse temast veel kui veneetslasest, kes omakord olid slaavlaste hõimlased. Ükski neist oletustist pole küllalt põhjendatud ega otsusta küsimust lõplikult. Koolis käis Vergilius Mantuas ja Kremoonas, hiljem Milaano kõrgemais õppeasutis, kus ta on tutvunud tulevase keisri Augustus'ega ja pärastise kirjaniku Catullus'ega. Milaanost tuli Vergilius kaheksateistkümnenda-aastase Rooma ühes oma lähidaste sõpradega — Aemilius Macer'iga Veroonast ja Quintilius Varus'ega Kremoonast. Kaunis lähedal seisis ta omaaegse luuletaja Cornelius Gallus'ele, kelle pärastine langus avaldas suurt mõju Vergilius'ele. Roomas õppis Vergilius retoorikat ja filosoofiat, reisis, uuris ja arendas end mitmesuguste õpingute teel. Vahepeal suri ta isa ja ema abiellus teiskordselt. Isa päranduse abil võis poeg elada rahulikku teadlase elu. Mingisugusele kodanlikule karjäärile ta ei asunud, milleks takistas teda nõrk tervis.

Olles umbes kolmekümne-aastane, konfiskeeriti ta maad, et rahuldada sõdureid pärast

võidurikast sõja lõppu, kuid oma sõprade Gallus'e ja Varus'e abiga läks tal korda hankida endale uut varandust väikese mõisa näol Kampanias. Arvatavasti oli ta sel ajal end oma lauludega tutvunud, muidu poleks tal olnud võimalik umbes selsamal ajal tõusta Augustus'e õeringkondadesse. Umbes a. 37 ilmus temalt kümnest laulust ehk ekloogist koosnev kogu, n. n. *Bucolica*. Need laulud leidsid sooja vastuvõtu ja tegid ta korraga laialdaselt kuulsaks. Uudiseks oli selles tagasipöördumine loodusesse, tuues seega värskust tolleaegsesse vormipeenutsemisesse, mis ähvardas lämmatada peaaegu sisu. Asinius Pollio kaudu tutvub nüüd Vergilius Maecenas'ega ja on sõbralikus vahekorras Horatius'ega (Hor. satiirid I raam. v. 40 j. j.). Elades suveti oma mõisas, talveti Neapolis oma armsas Partenope's, töötas ta 7 aastat *Georgica* kallal, milles ta ülistab Itaalia põlluharimisalasid. Eriti on kuulsad *Georgica* II raamatu v. v. 136—176, mis sisaldavad kiitust Itaaliale. Töö loeti Octavianus'ele ette 29. a. sügisel.

Nüüd asub Vergilius oma elutöö juure, mida ta on lubanud nii *Bucolicas* kui *Georgicas* — luua itaalia-rooma rahvuslik eepos. Ta töötab selle kallal üksteistkümmend aastat, kirjutades, parandades ja peenendades seda. Üldse viimistleb Vergilius oma töid lõpmatuseni, ja võrreldes kõne all oleva töö — *Aeneis'e* — mahtu ja aega, mille kestes ta selle teose löi, ei lange ühe päeva peale tervet värssigi.

Et end värskendada töö lõpetamiseks, võttis ta ette reisi Kreekamaale ja Väike-Aasiasse. Ateenas aga liitus ta kojusõitva keisriga, et üheskoos pöörduda tagasi kodumaale, haigestus Megaras ja, vintsutatud meresõidust, suri Brundiisiumis (praegune Brindisi) 21. sept. 19. a. e. Kr. — mõni päev pärast sinnajõudmist, kust ta põrm viidi Neapolisse, Surivoodil palus ta sõpru oma poolelijäänud *Aeneis'e* käsikirja ära põletada, mis aga täitmist ei leidnud — nii luuletaja enda kui järeltulevate aegade õnneks. Keiser Augustus keelas seda tegemast, tehes luuletaja sõpradele Varius'ele ja Plotius Tucca'le ülesandeks eepost nii välja anda, nagu see oli.

Bucolicas on Vergilius eeskujuks võtnud kreeka karjaselaulu tähtsamat esindajat Theokritos't (III sajandil e. Kr.). Erinevus on oluline, olgugi et mõlemad kujutavad idüllilist karjase elu. Kuna Theokritos käsitab karjaseid, kes oma viisilt ja keelelt on loomulikud karjased, räägivad Vergilius'e karjased haritud ja peent keelt; tema karjaste nimede taga peituvad isegi ajaloolised isikud. Neljandas ekloogis räägitakse lapse sünnist, kes peab ilmale rahu tooma, rahu, mis oli unistuseks tolleaegselt

poliitilises olukorras. Keda siin luuletaja mõtleb, pole teada. Ristiusekirik samastas selle lapse Kristusega ja pidas Vergilius't ennast prohvetiks.

Georgica ainega tuli Vergilius vastu oma aja vaimule, käsitades luules ala, mis on loomulikult õigustatud ja vääriline vaba rooma kodaniku tegevuseks. Enne Vergilius'e *Georgica* ilmumist käsitas sedasama ainet Varro oma traktaadis „*De re rustica*“. Vergilius'e *Georgica* pole mingil juhtumil tehniline traktaat põllumajandusest, vaid luules imekaunilt väljendatud, loodusega kooskõlalise elu ideaali ülistus. *Georgica* lõpp oli pühendatud sõbra Corn. Gallus'e kiitusele. Viimane aga, teinud suure karjääri, langes kiiresti enesevalitsemise puuduse tõttu ja lõpetas oma elu enesetapmisega. Selle tagajärjel tuli *Georgica* lõpp ümber teha, ja selle asendas Vergilius Orfeus'e ja Eurydike episoodiga.

Kahtlane on n. n. appendix Vergiliana (*Vergilius'e* lisa) päritolu. See koosneb viiest vähemast tööst, ega pole kindel, kas nad kuuluvad tõesti Vergilius'ele.

Jääb üle vaadelda olulisimat osa Vergilius'e loomingus — *Aeneis't*, ülevas toonis ja peenelt väljatöötatud värssides kirjutatud rooma rahvuslikku eepost, olgugi et kannab lõpetamatu töö jälgi. Selles ilmneb otseselt, et ainet on võetud Homeros'elt ja III sajandi Aleksandria eeposekirjanikult Apollonius Rhodoslaselt. Kogu eepos jaguneb kaheks osaks. Esimesed kuus raamatut käsitavad troojalaste põgenemist ja ekslemist Itaaliasse jõudmiseni, missugune osa üldiselt sarnleb Homeros'e *Odysse'a*le; teine kuus raamatut kujutavad troojalaste sõda ladinlastega ja sarnlevad *Ilias'e*le.

Üldjoontes on *Aeneis'e* sisu järgmine:

Seitsmendat aastat ekslevad troojalased Aeneas'ega eesotsas ja on parajasti ülesõidul Sitsiiliast Itaaliasse, kui Juno käsu peale tuulte-valitseja tormi tõstab, mis troojalased Libya randa kannab, kust Veenus oma poja pilves Karthago kuninganna Dido juure viib. Viimane võtab ta lahkesti vastu ja pidusöögil jutustab Aeneas oma loo.

Kreeklased on Troojast lahkunud ja suure puuhobuse maha jätnud, mille troojalased kreeklase Sinon'i nõuandel, hoolimata Kassandra ja Laokoon'i keelust ja ennustusest, linna viivad. Öösi väljuvad kreeka kangelased hobusest, avavad linna väravad tagasitulnud kaaslastele, ja algab hirmus tapmine. Siin tarvitab Vergilius oma lemmikvõtet: järsku, ilma loomuliku ärkamiseta, teeb surnud Hektor'i vaim Aeneas'ele sündmuse selgeks ja manitseb teda põgenemisele. Aeneas võtab kaasa oma isa Anchises'e, kes penaaete hoiab, poja Julius'e, niisamuti naise Créusa ja põgeneb läbi õudsete öösündmuste. Teel jääb Créusa maha; Aeneas läheb teda linnast otsima, kuid saab kokku ainult tema vaimuga, kes talle ennustab läänest uut kodu. Kahekümnel laeval algab seiklusrikas sõit mööda Thraakiast, Deelosest, Kreetast, Harpyiade saarest, kükloopide maast Sitsiilia lääneranda, kus Anchises sureb. Sealte kannabki torm nad Aafrikasse.

Neljas raamat kirjeldab Dido ärkavat armastust Aeneas'esse ja kokkujuhutumist koostas jahikäigul lahtipuhkeva tormi ajal. Fama (kuuldus) on aga seda teada saanud ja teatab sellest armukadedale kuningale Jarbas'ele. Viimase palve peale saadab tema isa Jupiter troojalastele käsu, et nad lahku Karthagost. Seatakse laevastik korda ja Dido manitsusest hoolimata sõidetakse salaja minema. Dido lõpetab elu enesetapmisega, soovides troojalastele kättemaksu.

Sõidetakse Sitsiiliasse, asutatakse Egesta linn, jäetakse raugad ja naised sinna ja sõidetakse Cumae juures asuva Sibylle Deiphoba juure, kes ennustab sõdasid ja koledusi ja saadab Aeneas'e allilma teekonnale, kus Aeneas näeb tuttavaid hingi ja saab isa Anhis'e varjult ennustuse ja uhke roomlaste ülesande — valitseda rahu andes, alistuvate peale halastades ja uhkeid alla heites.

Seitsmenda raamatuga algab sõdade järk, muutub aine ja tõuseb toon.

Aeneas sõidab Tiberit mööda ülespoole ja maabub kuningas Latinus'e maa-alal, kus neid lahkesti vastu võetakse. Kuningas Latinus lubab Aeneas'ele oma tütre Lavinia naiseks.

Juno aga pole oma vihast loobunud ja õhutab kuninganna Amata, rahva ja rutullaste kuninga Turnus'e, kes ka Lavinia't enesele naiseks on soovinud, troojalaste vastu. Ka Julius on vaenu tekkimises süüdi: ta haavab ülemkarjuse Tyrrhus'e põtra. Juno ise avab sõjavärvad, ja miski ei saa takistada sõja tekkimist. Turnus'ega ühineb juba troojasõjaaegne kreeka kangelane Diomeedes, troojalased saavad liitlasteks Arkaadia kuninga Evander'i, kes saadab appi sõjaväega oma poja Pallas'e, ja etruskid, kes on oma valitseja Metsenteas'e minema ajanud.

Sõda algab enne Aeneas'e tagasitulekut etruskide juurest; vahepeal on Vulkanus Veenus'e palve peale Aeneas'ele toredad sõjariistad valmistanud, mida täpselt kirjeldatakse. Lõppeks ilmub Aeneas. Sõda kestab vastastike kaotustega ja ei lõpe enne, kui kahevõitluses Aeneas'ega langeb Turnus.

Sarnasus Homeros'ega on ilmne. Piirdues tähtsamate sarnasustega olgu nimetatud Odysseus'e käik allilma, et ennustaja Teiresias'e vaimult tulevikku teda saada; ka Ahilleus saab Thetis'e palve peale Hefaistos'e valmistatud sõjariistad; Iliás lõpeb Hektori surmaga, nagu Aeneas Turnus'e omaga.

Juba varakult pöördi nendele sarnasustele tähelepanu, mida rõhutasid eriti Vergilius'e laitjad. Niisama vara leidis ka kaitsjaid, kes toonitasid Vergilius'e kui algupärase luuletaja õigust ainet valida oma soovi järele.

Kui praegune aeg kõige enam puudusi Vergilius'es leiab tema kangelaste puudulikus iseloomustuses, siis on selle põhjuseks siht, mida püütakse saavutada. Aeneas oma iseloomustusest pole kaugeltki selge, on varustatud inimlike nõrkustega ja pole iseseisev. Ta on tööriist jumalate käes — viia oma rahvas tööatud maale, olgugi et omal soovil sagedasti teisiti toimiks. Selle vastu on Dido iseloomustis täpsem, ja suure armastusega kirjeldatakse noorkangelasi Julius't ja Pallas't.

Aeneas'e sündmus on arenev, tungib iga värsiga otsustava sündmuse poole, ja ses suh-

Vergilius.

tes erineb oluliselt Homeros'e teostest. Viimase n. n. e p i l i n e r a h u lubab välja võtta üksikuid osi, ilma et oleks märgata suundumist ühte peategevusesse.

Ja lõppeks see, mida ei saa otsustada ilma Vergilius't lugemata, on teose äärmuseni viimisteldud stiil, tiivistatud (nagu ütleb Mackart) värsijalad, ülev ja osalt liigagi pateetiline ja säälkõrval veidi kurvameelne toon. Juba algusvärsid on täis paatost, kui ta lubab seda, mida Horatius'e arvates (Hor. de arte poetica v. 136 j. j.) poeet tagasihoidlikult tegema peaks. Vergilius aga otsekoheselt töötab laulda sõdadest ja kangelastest ja saadab oma lubaduse täide oma aja vaimustuseks ja järgnevate aegade eeskujuks. Kui maha arvata austus, mida osutas talle ristiusukirik kui arvatavale prohvetile, kelle haul apostel Paulus olevat nutnud mõtte juures, et Vergilius varem surnud, kui ennustatud rahutooja sündis, on Vergilius'e puhtkirjanduslik väärtus kahanematult püsinud meie ajani. On teada, et keskajal Vergilius'e töid tarvitati isegi ennustusraamatuna, niisamuti kui hindas Vergilius't Dante ja hiljem renaissance. Tähelepanuväärne on enim ülekui alahindamine. Voltaire arvas Homeros'el kultuuri suhtes enam teeneid olevat sellega, et õhutas Vergilius't, kui oma lauludega. Alles mineva sajandi lõpul pandi Saksamaal Vergilius'e imetlusele piir Herder'i, Lessing'i ja Hegel'i mõjul, kes juhtisid tähelepanu Homeros'ele, milline arvustus on kaasa aidanud mõlema surematu meistri teadlikuks ja õiglaseks hinnanguks.

Tartus, 28. okt. 1930.

Elmar Kimmel.

Petta teid, jah, teid petta.

*Petta teid, jah, teid petta! —
see petet sydame tormitsev sund.
Ja siis pilgata, meeletult naerda! —
ehk seegi mu hinge toob rahu ja und...*

*Rahu ja und?!
Ei — petet sydame tormitsev sund
ei raage, vaid põleva tulena loidab
ja maailma, mindki täidab, koidab
ehana ja väljapääsu otsib...*

*Ja sind trotsib
ja sind neab,
sa skorpion inimese näol,
sest sinu käel
on ligimese veri...*

*Ja ligimese veri
su sydamel patusel
ja lõmab seal kui tulekeri...*

*Ta sind põletab,
ta sind kihutab
taas uuele veretööle...
Oo, jumalad, mil, mil tuleb lõpp
sel hirmsal pimedusööl?!*

12. X 30.

A. H.

Vaid vilets sant . . .

„Vii-uh-hüüt! Üles täntsima, keerlema!“ vilistab tuul. Pabertükid räbaldunud ja porised, lehed ja paberossiotsad keerutlevad üles, tolmü ja pisikesi liivateri rabiseb vastu aknaid ja majaseinu. Kõik tahaks liikuda, pöörelda, oleks nagu sunnitud tormama ühes elutempoga.

Eemalt lähineb auto, tuled sütivad, signaal karjatab haavatud metsloomanä, et eemalduksid sõiduteelt liiklejad.

Ülalt raekoja tornist taob kell aeglaselt seitse lööki. Möödud nagu peatuksid hetkeks, et siis jälle edasi tõtata.

„Vii-uhh! Mul on kiire,“ hüüab ka tuul rüütses; pabertükid võivad nüüd veidi puhata, tema peab edasi kiirustama. Valjum puhang raputab oksid, millelt langevad tasa keereldes kollased, purpursed lehed, isegi mõni harv roheline. Nad nagu sarnleksid lootustele, mis langevad. Keerlevad, langevad ja hääbuvad sametises sügismudas. Kas nad ongi kord ülal kõrgel puuokstel tasa kähisedes lehvinud? Kas nad üldse iial on ihanud aiva kõrgemale, kõrgemale siniohku, sinna sädeleva päikese poole? Vahest on nad kogu aja olnud mattunud sügisporis.

Tülpinuna ja apaatsena istub üksikul puies-teepingil mees. Ta nagu on laternavalgusel kahvatu ja koltunud nagu sügisleht, mis on langenud ta jalgade ette porri.

Keegi ei pane teda tähele, vaid mõni üksik möödud riiab ükskõiksel pilgul mahajäetud istujat. Peagi tõuseb ta vaevaliselt, huulilt põgeneb tagasihoidud ohe ja aeglaselt hakkab mees liikuma läbi südalinna, kus juba süüdatud tuled ja voogleb inimmass. Nii mõnigi tõukab aeglaselt liikuvat meest, kes on vigane. Üks neist isegi väljendab valjult ja üleolevalt: „Mis niisugune siia ka otsib, on ju vaid vilets sant!“

„Ja-jaa, vaid vilets sant,“ sosistab vigane mõtteis ja liigub edasi, mõne vastu tulles hobusteetele põigates. Peab ju teed andma noortele, tervetele — santide päralt pole ometi tulevik.

Aeglaselt taganevad südalinna valgusrefleksid, jäävad harvemaks suured helendavad elektrilambid, mis ripuksid nagu tohutute kalliskividena öötaevast. Jäävad harvemaks, kuni kaovad hoopis; ja asendavad neid üksikud ähmaselt-vilkuvad ja vaevalt hingitsevad gaasitülukesed. Kaob ka sile ja niiskusest läikiv sillutis ja tuleb liikuda ümarail munakivil.

Mees peatub hetkeks — ta on väsinud. Toetab end jõeäärsele kaitsepuule ja aeglaselt laseb vajuda pea rinnale.

Möödub elegantselt riietatud naine. Ta kõheleb, nähes seisjat, avab siis oma rahatasku ja ulatab mehele metallraha. Kiiresti. kiiresti ruttab ise minema.

Noruspäine seisja jahmatub, vaatleb raha

Körves.

H. REHESAAR.

Õpilaspere vanema ümbervalimisest ja valitsuse kujundamisest.

Õpilaspere vanem valitud. — Selleks sai endine vanem — Vc kl. õpilane Hildegard Rehesaar 266 häälega (enne 251 h.). — Valitsus kujundatud.

Teiskordne Õpilaspere vanema valimine teostus 18. oktoobril. Kandidaatideks olid: Hildegard Rehesaar (Vc), Elga Tammemägi (Vb), Hilja Juuno (IVc, uus), Endla Sule (Vc), Almeta Lumi (IVb, uus).

Neist said hääli: H. Rehesaar 266 h. (enne 251 h.), E. Tammemägi 179 h. (enne 189 l.), H. Juuno — 0, E. Sule 5 h. (enne 14 h.) ja A. Lumi 14 häält. — Seega pääsis Õpilaspere vanema kohale tõusva hääleenamusega H. Rehesaar.

Klassidest on hääletamas käinud:

Ia klassi	50 õpilasest	— 49 (98%),
Ib	50	— 39 (78%),
Ic	50	— 25 (50%),
IIa	33	— 25 (75,7%),
IIb	40	— 34 (85%),

IIc	29	— 29 (100%),
IIIa	29	— 26 (89,6%),
IIIb	33	— 24 (78,8%),
IIIc	33	— 31 (93,9%),
IVa	33	— 31 (93,9%),
IVb	37	— 28 (75,6%),
IVc	28	— 26 (93%),
Va	23	— 20 (86,9%),
Vb	29	— 29 (100%),
Vc	23	— 22 (95%).

Esinduse koosolekul 28. X 30 valiti Õpilaspere valitsusesse 25 häälega 3 vastu: korravalvuriks Aime Paldrock (Vc), kirjandus-kultuuri juhiks Hilja Juudas (IVc), laekuriiks Salme Kuulberg (Va), ringide juhiks Hele Lüüs (IVa), üldharidusjuhiks Leida Roose (Vb), kirjatoimetajaks Leida Päärend (IIIb).

pihus. Tuhat mõtet keerleb ajus. Ei — veel pole sellist armuandi tal tarvis; ehkki ta on sant, sõjas vigastatud invaliid; ta on pea täiesti töövõimetu, ent veel pole tal vaja tänavanurgal paluda viletsat almust. Oo, see, kes praegu möödus, ei tea, et on olemas ka midagi, mida nimetatakse kerjusuhkuseks. Ta arvab, et uhkust leidub vaid seal, kus sädelevad kalliskivid, kus helklevad siidid ja kus pole aset kurbusel ja viletsusel. Ehk kui, siis kurbus seetõttu, et õmbleja ei suutnud tuua ära peoks uut kleiti ja preili X. ei tulnud temaga määratud kohtamisele. Ei teata seal, mis tähendab mure igapäevase leiva eest, mis tähendab tühi kõht ja räbaldunud jalatsid, millesse imbub jäist külmust sügisporist. Ent leidub uhkust ka sealgi, kuhu on valinud endale kodu vaesus ja viletsus. Kuni püsib see uhkus, hõõgub pisimgi säde sellest, ei taha ta sirutada kätt armuanni saamiseks, ei taha ta ka kerjata.

Mõtted ruttavad ja keerlevad. Peakohal pilvilgi on kiire. Nad ruttavad kui sünged kooljavarjud. Ikka edasi, täis igatsust kaugete maade järele, ruttavad nad, üksikuid pisaraid — vihmapiisku — alla leinavale maale piserdades, nagu nuttes oma ideaalide saavutamata püüest.

Eemal, pigimustas sügisöös nuuksub keegi. See kuulduv kui tuhatsuise vaimudekarja hädahüüe, kes halab ja oigab mingi saavutamatu pärast. See kuulduv alul monotoonselt nagu vete sulin, ajuti paisudes üksikuiks südantlõhestavaiks oigeiks, mis viimaks vaibuvad, surevad sügisööde hallivas udus.

Õhus heliseb kurb leinaviis, saadetuna kaugest vastukajast nagu surevast ohkest.

Taevas on tume ja hall, sume ja segane. Tuul tuhiseb mõõtmatuis kauguseis. Ta murrab, hävkitab. Või tormab tuul, et murda puid, et luua pind uuele elule.

Kuula, kuis mühisevad igivanad puud; kuidas painduvad, kuid end jälle raksudes püsti ajavad, nagu näidates oma võimu ja põlgust sellele, kes neid küll painutada suudab, kuid mitte murda. Muistne võim — see mühab ja raksus.

Kohades veerlevad lained. Nad tahavad veel vabad olla. Kuidas nad veerlevad! Nad otse mürisevad voolates, nagu taoksid muinasjutulised sepad vasaratega, nagu tuhiseksid määratud lõõtsad.

Kuula!

Kord tagusid nemadki. Tagusid tuliseil alaseil priiust. Rohkem kui kord nad painduksidki, ent ajasid jälle raksudes püsti ja võitlesid. See oli siis, kui pisike Eesti tahtis ka olla vaba. See noruspäine viganegi, olles sellal veel täis noorusjõudu, ruttas kaasa. Ja tuli sealt eluga tagasi, ent siiski viletsa sandina.

Aeglaselt keerleb alla koltunud sügisleht, lauldes kuulmatut laulu igatsusest ja õnnest. Mõned piisad langevad porri. Kas olid need ainult vihmapiisad, mida tuul raputas raagus oksilt?

Tasasel kõlinal kukub raha invaliidi peost ja veereb ringe tehes jõkke. Lained klugisevad kalda all.

T-d.

Kallist lahkunud õpilast, kooli- ja klassiõde

Alviine Samoilov'it

sünd. 1. V 1911
surn. 22. X 1930

mälestavad T. T. G. õpetajad, õpilased ja IV-c klass.

Vil!

Ida Jürgenson

sünd. 17. VI 1906
surn. 27. X 1930

Tõsises leinas T. T. G.
õpetajad, õpilased
ja vilistlased

Keelenurk.

Uusi sõnu.

Uued sõnad on kõige olulisema tähtsusega keele rikastamises ja arendamises. Eesti keel on kyll suuresti rikastund leksikaalses (sõnas-
tikulises) suhtes viimase kahekymne aasta kes-
tes. Aga sellest on ikkagi veel vähe. Kui
tahetakse eesti keel arendada enam-vähem
võrdseks keeleks suurte kultuurrahvaste oma-
dega, siis tuleb eesti keele juure hankida veel
sajuti uusi sõnu.

Selle sõnade juurehankimisega ei taotle keeleuendus mitte ainult keele rikastust, vaid ka keele peenendamist ja ilusamaks, esteetilisemaks tegemist. Eesti keele esteetikat kahjustavad muuseum paljud kahest-koosnevad sõnad (nagu väljakannatamatu, äraandja, kättemaksmine, otsaesine, teokarp, puuvili jne.), mis on kohmakad ja naiivsed, mõned ka halvavad germanismid. Nende kõrvaldamiseks vaja uusi sõnu, nimelt uusi tyvisõnu. Viimaseid saab eesti murrakuist, eriti aga soome keelest ja ka kunstliku loomise teel, kui muud allikad ja abinõud keelduvad. Muidugi ka tule-
tust (derivatsiooni) tuleb kasutada ja selt võtta kõik, mis see hääd võib anda.

Alljärgnevas antagu näiteina rida uusi, yldisemalt alles vähe tuntud sõnu, mis on saadud soome keelest (s) või kunstliku loomise teel (k). Need kõik on siiski juba hakand ka kirjanduses esinema. Nende yldisem tarvitusele-tulek on veel vaid aja kysimus.

vaist (genit. vaistu) (s) — loomusund, instinkt; sellest ka vaistlik — loomusunniline, instinktiivne; näited: loomulik vaist juhtis teda siin; ta tegi seda täitsa vaistlikult'.

tarm (genit. tarmu) (s) — jõud, energia; tarmukas — energiline; näit.: tal ei olnud ses töös kyllalt pysivust ega tarmu; tarmukas inimene võidab kergemini kõik eluraskused'.

Selle puhul tähendatagu, et keele-esteetika seisukohalt on soovitav ka mõningaid rahvusvahelisi võõrsõnu (nagu instinkt, energia, fakt, konstateerima, pretendeerima jne.) asendada eestikõlalistega.

taust (gen. tausta) (s) — tagasein, foon; kõrge ja tihe männimets moodustas sellele majade ryhmale syngte tausta'.

lelu (s) — mängukann, mänguasi; need esemed anti lastele leludeks'.

evima (k) — omama; see teos evib suure väärtuse; ta eviks selleks tööks kõik tarvilised andmed'. Sõna 'omama', mida ametlikult tarvitatakse selles tähenduses, on selle poolest halb, et ta on liiga sarnane sõnaga 'omandama', millega teda sageli ära vahetatakse, ja ka sõnaga 'oma', millega ta vahel vormiliselt yhtetungeb. See kõik mõjub segavalt.

meenuma (k) — meele tulema; kõik selle syndmuse yksikasjad meenusid talle äkki'. Sellest meenutama — meele tuletama; see meenutas mulle yhte juhtumi mu lapsepõlvest'.

nentima (nendin) (k) — konstateerima, kindlaks tegema; 'arst nentis surmajuhtumi'; seda halba nähtust oli ta pidand juba ennegi korduvalt nentima selliseil juhtumeil'.

Selliste uute sõnade esitamist jatkatakse järgmisis „T. T. G.“ numbreis.

Joh. Aavik.

Kysimusi keeleuenduse kohta.

Kuna T. T. G. Kirjandusring kavatseb pärast sygispyhi korraldada keeleuenduse yle vaidluskoosoleku, mis haaraks keeleuenduslike huvidega noori, siis esitab Keelering alljärgnevas vaidluskoosoleku kandvamad kysimused tutvumiseks ja järelemõtlemiseks õpilasile:

1. Milline yldmulje ja arvamine on keeleuendusest?
2. Millised uuendused tunduvad eriti soovitavaina?
3. Kuidas suhtuda kunstlikule sõnade ja vormide loomiselle?
4. Kas ollakse rahul keeleuenduse praeguse seisukorraga?
5. Mis tuleks teha, et keeleuendus saaks rohkem hoogu?
6. Mis võiks selle hääks teha õppiv noorsugu?

T. T. G. Õpilaspere esinduse koosolek

laup. 11. okt. kell 16.

Osa võtsid 24 esinduse liiget.

Päevakorras oli: 1) avamine, 2) eelmise protokollini kinnitamine, 3) ringide tegevuskavad ja eelarvete kinnitamine ja 4) kohalalgatatud küsimused.

Koosoleku avab juhataja L. Roose. Enne päevakorra juure asumist palub L. Roose esindusel valida uus juhataja, sest et ta pidavat lahkuma esindusse mittekuulumise pärast. Juhatajaks valitakse N. Ratasep (IV-a).

Kirjatoimetaja loeb ette eelmise koosoleku protokollini, mis kinnitatakse.

Järgnevalt loeb ette juhataja kõigi ringide eeloleva aasta tegevuskavad ja eelarved. Tegevuskavad kinnitatakse, ent eelarved otsustatakse tagasi anda ringide juhatustele mõne ettenähtud summa vähendamiseks.

Kirjandusringile määratakse Õpilaspere toetust 10 kr., Reaalteaduste-ringile 15 kr., Muusikaringile 20 kr.; Spordi- ja Kunstiringi toetussummade määramine jäetakse järgmiseks koosolekuks.

Kohalalgatatud küsimuste all teatab korraldaja A. Paldrock, et korrapidajad on otsustanud enestele korrapidajate märgid muretseda. Esindus on sellega nõus.

H. Juudas palub esindusel valida 3-liikmeline komisjon kohtu põhikirja väljatöötamiseks, sest vana põhikirja olevat kaduma läinud. Komisjoni valitakse N. Ratasep (IV-a), H. Juudas (IV-c) ja S. Saak (V-a).

Koosolek lõpeb kell 17.40.

T. T. G. Õpilaspere esinduse koosolek

15. X 30.

Koosolek algab kell 17. Päevakorras on ette nähtud: 1) avamine, 2) aastapeo toimikonna valimine, 3) uute Õpilaspere vanema kandidaatide ülesseadmine, 4) läbirääkimised.

Otsukohe peale avamist asutakse teise päevakorra punkti juure, s. o. aastapeo toimikonna valimisele. Ülesseaditud kandidaatidest saavad enam häält N. Ratasep (IV-a), E. Tammemägi (V-b) ja H. Lüüs (IV-a), osutades seega toimikonna liikmeteks.

Seejärel asutakse esinduse nimele tulnud palvekirjade arutamisele. Neid on kolm: H. Rehesaar'elt, E. Sule'lt ja H. Juuno'lt, kes paluvad vabastamist Õpilaspere vanema kandidaadi kohalt, igaüks esitades vastavad põhjused. Osa esinduse liikmeid esitab eitavaid seisukohti palvekirjade suhtes. Hr. direktor J. Roos, kes isiklikult on kohal, võtab sõna, lausudes, et tänava pole Õpilaspere nagu midagi korras, ja kui tegevus veel nii edasi kestma peaks nagu seni, siis lubab tarvitada oma karmi veto-õigust ja määrata ise Õpilaspere vanema. Ei saa ju valida Õpilaspere vanema kohale õpilast, keda kõik pooldaksid, vaid tuleb alistada enamuse tahte, isikule, keda see pooldab. Ühtlasi toonitab ka mitte vastu võtta kolme c-klasside õpilase keeldumisi kandidatuurist. L. Kutsar (V-b) teeb ettepaneku panna küsimus hääletusele. Nii toimitaksegi. Tagajärg: palvete tagasilükkamise poolt on 11, vastu 9 häält; seega ei ole palved rahuldatud.

Edasi arutatakse üht koolielus esinevat pahet, nimelt, et musta tahvlit ei peeta küllalt korras. Ka nüüd, millal Õpilaspere vanema kandidaatide nimeid on välja pandud, on esile tulnud inetu määrimine. Hr. direktor kutsus kõiki koolis asuvaid organeid selle vastu võitlusesse ja teeb ettepaneku valida 5-liikmeline uurimiskomisjon viimase korralduse avastamiseks. Tekib vaidlus, kas komisjon peab olema avalik või salajane. Viimaks lahendub olukord esimese kasuks. Komisjoni liikmeteks valitakse: L. Kutsar (V-b), H. Juudas (IV-c), H. Paide (IV-c), Koni (III-c) ja Persidski (I-b). Peale nende kuulub siia veel Õpilaspere korraldaja Aime Paldrock (V-c).

Järgmiseks päevakorra punktiks on läbirääkimised. Et keegi aga sõna ei soovi, lõpetab juhataja koosoleku kell 17,55.

Ringide oktoober.

Kirjandusring.

2. okt. referaat-koosolek mag. J. Aaviku referaadiga „Paul Bourget ja prantsuse psühholoogiline romaani“. Kirjeldus „T. T. G.“ eelmises nr-is.

16. okt. referaat-koosolek V-b kl. õpilase E. Glass'i referaadiga: „Ilukirjanduse lugemine on kahjulik“; oponentiks IV-a kl. õpilane H. Lüüs. Kirjeldus allpool.

29. okt. referaat-koosolek õp. E. Kimmeli referaadiga Vergiliusest. Kirjeldus järgm. nr-is, kõne lühendatult selles nr-is.

Kestavad deklamatsiooni-, rütmika-, keeleseksiooni ja vene keele tunnid. On kavatsusel kirjanduslik ankeet.

Koosolek 16. okt. k. 16.

Oli ilmunud üle 60-ne õpilase; õpetajast hr. dir. Roos, prl. Jaska, hr. Kimmel ja hr. Raud. Päevakorras oli: 1) Avamine. 2) Referaat „Ilukirjanduse lugemine on kahjulik“; ref. E. Glass (IV-b), oponent L. Roose (V-b). 3) Referaat „Auhinnatud romaani“; ref. hr. dir. J. Roos. 4) Kohalalgatatud küsimusi.

Glass'i referaat kujunes täielikuks ilukirjanduse mahategemiseks, nagu seda juba teem näitab. Referent mainis muuseas: kirjandus on ainult neile, kes ise midagi ei suuda otsustada. Kirjandus hävitab isikupära ja äratub lugejas halbu instinkte. Üldse kubises referaat sääraseist mahategemise ütlust. Oponentiks pidi olema L. Roose (V-b), kes aga mingisuguseil põhjusil ei saanud ilmuda. Nii võttis oponenti kohustused enesele H. Lüüs (IV-a). Vaidlused olid päris ägedaiseloomulised. Referent kaitses oma seisukohta kindlalt. Vaidlustest võtsid osa ka õpetajad, ja hr. Kimmel näis kõvasti kinni pidavat ütlustest: „Esimesed saavad viimasteks ja viimased esimesteks“, eelistades avaldada oma arvamusi ikka lõpuks, kui sõnavõtjaid enam ei olnud. Kerkis üles nii mõnigi huvitav küsimus, millised aga lahendati pikade sõelumiste ja vaidluste järele õnnelikult. Jõuti otsusele: kirjandus, olgu ta kui paha tahes, ei mõju kuidagi viisi hukutatavalt täiesti tervele ja kõlblal tasapinnal seisvale inimesele, kirjandus ei ärata lugejas mingisuguseid pahu instinkte, kui tal, s. o. lugejal, seks eeldusi ei ole.

Kella 18-eks lõpetati esimesest referaadist ülessäetud punktide arutelu, ja et oli hilja uue referaadi ettekandmiseks, otsustati see jätta järgmiseks koosolekuks, millel referent, s. o. hr. dir. J. Roos, ka nõus oli.

Läbirääkimistel arutati ankeedi korraldamist teemile „Minu lemmikteos välis- ja eesti kirjanduses“, millel määrati kindlaks eeltulevaks nädalaks.

Koosolek lõppeski kell 18.

* * *

Jääks soovida, et vaidlustest võtaksid osa kõik õpilased, kes koosolekule on ilmunud. Vaidlusteem sel korral oli ju niivõrt lihtne, et igaühel kindlasti midagi oleks olnud öelda. Selleasemel istutakse aga ja kuulatakse pealt, kui teatud õpilased vaidlevad. On ju mitukorda huvitavam ise kaasa vaielda. Nii siis võtke teinekord kokku kõik oma julgus (kui seda üldse tarvis läheb), avaldage oma mõtteid vabalt ja kaitske neid. See aina arendab ja kasvatab tulevast riigikodanikuks.

A. H.

Ida Jürgenson †.

Kõikvõimas surm on kannud meie keskelt ära meie armsa vilistlase Ida Jürgenson'i. Täna paigutatakse ta oma viimsesse puhkevoodisse ja varssi katab teda jahe sügismuld. „Üks sõpradest on lahkunud meist jälle...“

Ida Jürgenson sündis Tartus 17. juunil 1906 kehvade tööinimeste lapsena. Kui Ida oli kahe aastane, suri ta isa, jättes leinama abikaasa kolme lapsega. Õnnetul emal oli palju hoolt ja vaeva, enne kui suutis neid kasvata leivateenijaiks.

Ida Jürgenson õppis alul linna algkoolides (mäletavasti vene algkoolis ja linna 1. algkoolis), astus Tartu tütarl. gümn. kooli esimesel aastal ja lõpetas kooli kursuse 1925. a. kevadel (VI lennuga). Pärast kooli lõpetamist praktiseeris ta Tartus IV jaosk. rahukohtuniku juures ja sai seejärel sekretäri koha Jõgeva rahukohtuniku kantseleisse. Seal töötas ta üle aasta, kuni haigestus, nagu arvatakse gripi tagajärjel. Alul ei saanud arstid haigust kindlaks määrata ja arstisid teda teise haiguse pähe. Alles hiljem selgus, et oli tüsikus. Käesoleva aasta suvekuudel viidi I. Jürgenson ravimisele Taagepera sanatooriumi, kus aga paranemise asemel haigus järjesti suurenes. Toodi siis koju, kus vaibus aegamööda surmale. Suri verejooksu järel 27. okt. 1930.

Kallis lahkunu! Mälestame sind tõsiselt leinas. Kõigile, kes sinuga elus kokku on puutunud, oled sa jätnud hea mälestuse. Oma tagasihoidliku, kuid siiski mitte eluvõõra iseloomuga, viisakate eluviisidega ja usina tööga näitasid sa, et tahad saada korralikuks ja kasulikuks riigikodanikuks, ausaks ja kohusetruuks seltskonnainimeseks ja tänulikuks, toetavaks lapseks oma paljukannatanud emale. Oma teenistusekohas võitsid sa lühikese ajaga tunnustamise ja lugupidamise. Kuid nüüd ei ole sind enam. Kuri surm saadab su oma varem lahkunud isa ja venna kõrvale igavesesse puhkepaika. Tühjaks jääb see koht, mida sa täitsid meie ridades, tühjaks jääb ka see majake Emajõe kaldal Liiva tänava hakul, kus veetsid oma lapsepõlve ja viimsed tõvepäevad. Kurvalt lahkume sinu haua juurest ja kurvalt pöörab ka su õnnetu emake ainsa järelejäänud pojaga oma kehva korterisse, kust ta on pidanud saatma rahumaale oma elukaaslased — abikaasa, poja ja nüüd tütre.

Maga rahu! Lohutagu meid, mahajääjaid, ainult see teadmine: saatuse teed on teadmatud! ehk oli nii parem! Tartus, 30. X 30.

Aug. Raud.

Enesekasvatuse-ring.

Juhatuse koosolek 4. okt. Koostatakse tegevuskava ja eelarve; arutatakse ringi põhikirja muutmise küsimust.

Üldkoosolek 10. okt. k. 16. Päevakorras: 1. Avamine. 2. Referaat: „Kas olla altruist?“ Ref. õpetaja E. Kimmel. 3. Tegevuskava ja eelarve kinnitamine. 4. Liikmemaksu suuruse ja tähtaja määramine. 5. Põhikirja parandamine ja täiendamine. 6. Läbirääkimisi.

1) Koosoleku avab juhataja A. Lumi. Päevakord muudetakse, nii et 3. ja 4. punkt on enne referaati ja 5. punkt lükatakse edasi järgmiseks koosolekuks.

2) Juhataja esitab tegevuskava ja eelarve, mille koosolek muutmatault vastu võtab.

3) Liikmemaksu suurus määratakse 15 sendile poolaastas. Maksutähtaeg 20. oktoober.

4) Järgnes koosoleku kandvama osa, hr. E. Kimmeli referaat: „Kas olla altruist?“ Referaat oli väga huvitav ja kutsus esile selle lõppedes elavad vaidlused. Oli ju referaadi niihästi altruiste kui ka egoiste, kes visalt oma õigusi ja arvamusid kaitsesid.

5) Läbirääkimistel arutati mitmesuguseid küsimusi. Koosolek lõppes peale kella 19.

Muusikaring.

Käesoleval kuul on saanud Muusikaring juba asuda oma tegevuskava osalisele täitmisele. Ringi peatähtsuse omandanud laulu-, klaveri- ja viiulitunnid on alanud; suurt huvi on märgata mainitud alade vastu. Mõningaid raskusi tekitas klaveri puudumine õpilaste harjutamiseks. Muusikaring kõrvaldas selle puuduse, üüris klaveri. Vastava ruumi puudusel on ta leidnud koha triikimisruumis.

Juba aasta alul tekitas ägedaid vaidlusi laulukoori kuuluvus kas Kunsti- või Muusikaringi alla. Ses suhtes on Muusikaring ette jõudnud, laulukoor on organiseeritud ja algab oma tegevust lähemal ajal Helga Hanson'i juhatusel. Ka trio (tšello, klaver ja viiul) teotseb juba harjutamisega.

Nüüd ootab Muusikaring ainult toetust õpilasperelt, et jatkata oma tegevuskava täitmist.

Kunstiring.

Tõttavad edasi joonistusgrupid: käitakse välgas maalimas; valmistatakse dekoratiiv-vaase ja linoolkõikeid.

Plastika-tunnid on käimas vil. P. Lindenaus juhatusel. Mõeldakse esineda ettekandega kooli aastapäeval.

On valitud välja näidend „Printsess-unelm“ prantsuse autorilt, mis on praegu kohandamisel V. Taadler'i käes. Tahetakse seda hakata harjutama.

Oli kavatsusel korraldada Rjepini-õhtu, kuid ettetulnud takistuste tõttu lükati see edasi sügispühade järele.

Reaalteaduste-ring.

Ei ole oktoobris silmapaistvat tegevust avaldanud.

Spordiring.

Spordiringi juhataja on keeldunud andmast meie lehe reporterile andmeid ringi tegevusest, nii ei ole ka täpselt teada, mis tehakse ringis ja kuidas kujuneb ringi seesmine elu. Teiste lehtede järele võime nentida, et ring on korraldanud kaks võistlust: E. N. K. S. tütarlaste gümnaasiumis ja ülikooli võimlas, kust on välja tulnud võitjana.

T. T. G. lastevanemate koosolek 12. okt. 1930 k. 15.

Oli kogunud kokku suur hulk lastevanemaid. Juhatas dir. J. Roos, protokollis õp. J. Püttsepp. Päevakorras: 1) avamine, 2) koosoleku juh. valimine, 3) koolijuhataja aruanne, 4) kooliarsti aruanne, 5) vanematekom. aruanne, 6) valimised, 7) läbirääkimised.

Koolijuhataja J. Roos esineb põhjaliku aruandega kooli elust, tuues ette muu hulgas statistilisi andmeid õpilaste arvust, edasijõudmisest ja ülespidamisest 1929./30. õ.-a. ja käesoleval aastal, tutvustades lastevanemaid tüte õppekavadega, mainides naisarsti ametisse palkamist ja veevärgi sissetoomist kooliruumidesse.

Kooliarst dr. O. Madisson kõneleb õpilaste tervislikust seisukorrast. (Kõne ilmub lühendatult „T. T. G.“ järgmises numbris.)

Lastevanemate komitee esimees hr. A. Annuk omas aruandes kriipsutab alla tähtsamaid ettevõtteid komitee poolt: eimelaua, uisutee ja piduõhtu korraldamist, kehvemate õpilaste ja ekskursioonide toetamist, stipendiumi määramist usinamale ja andekamale õpilasele, komitee koosolekuid (arvult 12).

Järgneb kassa aruanne laekurilt hr. J. K i v i s a a r'elt. Seejärel avatakse läbiraakimised kõigi ettekannete kohta korraga, kus võetakse hoogsalt sõna kooli majandusliku seisukorra, kooli ajalehe, uisutee, laulutundide vähendamise, õpilaste hilise väljasviibimise, õpilaste toitluse, einelauda piima muretsemise, kooli poolt korraldatavate järeleaitamise tundide jne. üle.

Komiteesse valitakse õpilaste vanemaist klasside kaupa järgmised esindajad: V-a kl.: pr. Taubel, hrad Amon ja Tibing; V-b kl.: pr. Mölder, hrad Annuk ja Kutsar; V-c kl.: pr. Parts, hrad Kivisaar ja Antoni; IV-a kl.: pr-d Peets ja Kutsar, hr. Weidemann; IV-b kl.: pr-d Siibold ja Kokk, hr. Prakson; IV-c kl.: pr-d Vannak ja Paide (asem.), hr. Tool; III-a kl.: pr. Morgen, hrad Epler ja Kull; III-b kl.: pr-d Sareal ja Veski, hr. Päärend; III-c kl.: pr. Jurak, hrad Purri ja Volmer; II-a kl.: pr-d Rästa ja Tasak, hr. Miitra; II-b kl.: pr-d Raudsepp, Veeber ja Mesipuu (asem.); II-c kl.: pr-d Ummik ja Michelson, hr. Kustlov; I-a kl.: pr-d Paldrock ja Muna, hr. Mälberg; I-b kl.: pr. Laur, hrad Pehka ja Hurt; I-c kl.: pr-d Lõhmus ja Pärl, hr. Oinas.

Üldraakimiste all sõna ei võeta ja koosoleku juhataja lõpetab koosoleku, tänades vanemaid rohke osavõtu eest.

Pärast üldkoosolekut peetakse ära komitee koosolek, kus valitakse tagasi oma kohale kauaaegne komitee esimees hr. A. A n n u k; ka teised läinud aasta juhatuse liikmed valitakse tagasi. Esindajaks õpetajate nõukogusse saab pr. Paldrock, kuna komitee esimees kuulub sinna eo ipso.

Kooli aastapäeva eeltoode

suhtes informeeris selle lehe toimetajat aastapäeva üldjuht hr. F. Laarens järgmiselt:

Aastapäeva aktus peetakse laup. 15. nov. k. 10 hom.

Aastapäeva pidustused on õhtuti 15. ja 16. novembril: 15. nov. alamatele klassidele ja auvõõrastele; 16. nov. vanematele klassidele. Pääsetähtede hinnad 150—35 s. Piduõhtu kavas: 1. Koorilaul. 2. „Õde Beatrice“. M. Maeterlinck'i 3 v. näidend prl. E. Jaska juhatusel. 3. Klaverisoolo (E. Tammemägi ja L. Roots V-b kl.). 4. Võimlemine õpil. L. Kutsar'i (V-b) juhatusel. 5. Plastika soolo (M. Ratasseppe — III-c ja V. Otsus — IV.a). 6. Tants.

Pidukomisjonis peale üldjuhi F. Laarens'i töötavad: õpetajad S. Pruuden, E. Rosenberg, E. Jaska, J. Püttsepp ja õpilased L. Kutsar (V-b), H. Lütis (IV-a), N. Ratasseppe (IV-a).

Kirjavastused.

Dr. O. M. Ilmub aastapäeva numbris.

—a— —u— Ruumipuuduse tõttu läheb järgm. nrissse.

T—d. Samuti jääb välja ruumipuudusel.

„Neistsinaseist lahkunuist“ jaoks ei piisanud ka ruumi. Aastapäeva nr. ilmub mahukamal kujul 14. novembril.

T. T. G. Kirjandusering,

korraldab lähemal päevil ankeedi: „Minu lemmikteos eesti- ja väliskirjanduses“. Nimetatud ankeedil tuleks igal õpilasel kirjutada väikesele lehekesele raamatu nimi ühes autori nimega ja panna see Kirjanduseringi kirjakasti, mis asetatakse musta tahvli kõrvale, või jälle anda klassivanemaile, kes need lehekeseid siis tooksid Kirjanduseringi juhataja S. Vannamb'a (IV-b) kätte.

Ankeet korraldatakse õpilaste kirjandusliku maitsega tutvunemiseks.

Kirjandusering loodab, et iga õpilane teeb enesele kohustuseks kaitsta oma lemmikteoseid. Ankeedi ülelugemisel selgub siis meie kooli lemmikteosed nii eesti kui ka väliskirjanduses; samuti on võimalik kindlaks teha ka klasside lemmikteosed. Nii ühel kui teisel juhutamul peab aga õpilane oma lemmikteoseid ise valima, mitte aga laskma end kaasõpilasist mõjustada. Ankeedi viimne tähtaeg on 15. nov. 1930.

Postkaart igale T. T. G. vilistlasele.

Väga lugupeetud T. T. G. vilistlane!

Informeerime Teid selles, et käesoleval õppeaastal jätkab oma III aastakäiku T. T. G. Õpilaspere häälekandja „T. T. G.“. Kaks esimest aastat ilmus see mimeografeeritud; käesolevast aastast ilmub aga trükituna. „T. T. G.“ tuleb välja 2 korda kuus: igal 1. ja 15. kuupäeval, välja arvatud õppetöö vaheaegad; aastas kokku 15 nrit. Esimene nr. ilmus 15. sept. Kõiki nreid on veel saada. Tellimishind: aastatellijale 20 senti number; üksik number 25 senti. Tellida saab kooli kantseleist. Aastatellijad peavad vähemalt 5 nri raha ette tasuma.

„T. T. G.“ annab juhtkirjade, kirjanduslikkude palade, kunstiliste ilustiste jne. kõrval kujuka ülevaate kooli seesmisest elust ja sihtjoontest; muuseas on ka siin vilistlaste-nurk.

Loodame näha ka Teid „T. T. G.“ tellijate ja kaastöölise hulgas. Sellega hoiate alles parimad sidemed oma emakooliga ja toetate ühtlasi oma nooremate õdede — praeguste T. T. G. õpilaste — meeldivat ettevõtet.

Suurima lugupidamisega
„T. T. G.“ toimetüs.

29. okt. s. a. lahkus surma läbi T. T. G. endine kauaaegne teenija

Adam Kõiv.

Mälestab Tartu tütarlaste gümnaasium.